

nadt understöd åt Svenska arbetare. Då denna ersättning ej sällan uppgår till flera hundra riksdaler; då understödstagaren kanske ofta erhåller hjälp på ett för understödsgifvaren mera bekvämt än för den betalningsskyldige kommunen billigt sätt; då slutligen kommunen hvarken kunnat förekomma det onda, eller genom sitt åtgörande lindra detsamma, så kännes denna ersättningsskyldighet mer tryckande än någon annan börda, ej endast genom det stora belopp, hvartill hon ofta uppgår, utan ock genom svårigheten för den betalande att inse fulla rättvisan af den i detta afseende gällande lagstiftning. Rättvisast och billigast synes det derföre mig, att Staten åtoge sig — hvad jag ock härmed får föreslå — nämnda ersättningsskyldighet.

Stockholm den 28 Januari 1869.

A. v. Proschwitz.

N:o 264.

Af Herr vice Talmannen C. A. Mannerskantz: Derom att, i sammanhang med ny organisation af Sveriges landtförsvar, ett nöjaktigt starkt ortförsvar inom Blekinge, södra och norra Møre härader samt på Öland måtte beredas.

Hvar och en, som kommit till klar insigt derom, huru angeläget det är, att vårt fäderneslands sjelfständighet genom ett kraftigare försvar säkrare blir tryggad, än det för närvarande är, måste känna sig djupt tacksam för det omfattande förslag till en starkare armé-organisation, som Riksdagen nyss ifrån Konungen har fått emottaga, samt högt uppskatta förtjensten af det ärliga, grundliga, nitiska och omsorgsfulla arbete, som på detsammans utarbetande har blifvit nedlagdt.

Huruvida detta förslag i sina viktigare delar eger det innehåll, att det af representationen kan blifva i hufvudsakligen oförändradt skick godkänt och antaget, derom är ännu för tidigt att kunna fatta något omdöme. Att så skall kunna ske är dock mera att hoppas än att förmoda; ty för lösningen af en sådan fråga, som denna, derom stora meningsskiljaktigheter råda, och af hvilken många viktiga både allmänna och

och enskilda intressen nära beröras, finnas flerfaldiga och väsendtliga svårigheter att undanröjja, innan den kan genomföras. -- Det nu framlagda förslaget skall dock i alla händelser alltid komma att utgöra ett utmärkt, nyttigt och godt förarbete, som, väl och samvetsgrannt begagnadt, skall föra oss ett godt stycke fram på den enda rätta vägen, den nemligen på hvilken vi alltid hålla det stora fosterländska målet i sigte, och för detsammans snara ernående beredvilligt lemna å sido våra egna enskilda åsigter och intressen.

För min del är jag så öfvertygad om det oafvisliga behofvet för vårt land, att under den tid af våld och rättslöshet, som nu visar sig råda emellan vår verldsdels folk och stater, utan uppskof bereda sig en tillräckligt stark försvars-organisation, att jag visserligen, så vidt det är mig möjligt, vill afhålla mig att framställa anmärkningar emot det framlagda förslaget, och borde så mycket mera nu göra det, som jag ännu ej kunnat hinna derom inhemta den fullständiga kännedom, som för ett rätt bedömande erfordras. — Men då jag i ett särdeles viktigt afseende funnit en anledning dertill, som, om den ej nu begagnas, kanske sedan ej får upptagas, kan jag dock ej nu undgå anmärka att den ort jag tillhör, och närmaste trakterna deromkring, södra Kalmar län samt Öland och Blekinge, vid den föreslagna nya armé-organisationen, synas mig hafva blifvit, om ej alldeles bortglömda, dock alldeles för mycket till sin betydelse förbisedda.

För detta tillbakasättande har visserligen uppgifvits, att nämnda orters lefvande bidrag till försvaret voro afsedda att till användande inom Sveriges sjöförsvar upptagas. — Men om man fäster uppmärksamheten derpå, att de ifrågavarande landskapen icke blott med ett antal af öfver 200,000 individer ega mer än en tjugonde-del af Rikets hela folkmängd, samt att de genom sina naturförhållanden — med de bästa hamnar som åtminstone södra Sverige eger, och omslutande ett långsträckt, väl skyddadt sund, som, omgifvet af bördiga trakter under vanliga förhållanden eger rik tillgång å lifsmedel att erbjuda, måste utgöra ett lockande byte för en öfver hafvet kommande fiende, som vill fatta fotfäste i vårt land — och kanske söka afskära dess nordligare delar från förbindelsen med de sydligare — då måste man väl medge att försvaret af dessa landskap, både med hänsigt till dess egen betydelse och för det helas skull, väl kan förtjena några ansträngningar och att icke lemnas alldeles till spillo. Och att detta inses af befolkningen sjelf, åtminstone i Möre härader och på Öland, som jag närmast känner — det bevisas af det mer än kanske på andra ställen varma och ihållande intresse, som både inom kommuner och af enskilde der visats för den manliga ungdomens inöfvande i vapnens bruk. Och jag skulle därför icke uppfylla min pligt, såsom representant från dessa orter, om jag icke till representationens behjertande hemställde, att de af mig uppräknade landskapen ej må bortglömmas vid det allmänna ordnandet af Sveriges landtförsvar.

Med stöd af hvad jag nu yttrat, får jag yrka,
att vid behandlingen af det förslag till ny organisation af Sveriges
landförsvar, som nu är Riksdagen förelagdt, måtte blifva be-
aktadt:
att äfven inom Blekinge, Södra och Norra Møre härader samt
på Öland ett nöjaktigt starkt ortförsvar må beredas,
antingen derigenom att, med båtsmanshållets indragning, be-
värings-inrättning med stam och befäl må organiseras inom
dessa landskap efter samma grunder, som inom öfriga delar
af riket,
eller ock på det sätt, att, om det helas väl nödvändigt anses
fordra båtsmanshållets bibehållande till större eller mindre del,
den manliga befolkningen der dock måtte förses med vapen, samt
så inöfvas och ordnas till dessas bruk, under ledning af fullt
tillräckligt och skickligt samt i orten stadigvarande befäl, att den
när som helst kan vara färdig till strid.

Stockholm den 28 Januari 1869.

Carl Axel Mannerskantz.

N:o 265.

*Af Herr O. Hedenberg: Om beviljande af anslag till jernvägsanläggning
emellan Nässjö och Oskarshamn.*

Hitintills har man varit öfvertygad om, att Staten skulle företaga byggandet
af en jernväg från Nässjö till Oskarshamn i fortsättning af jernvägen Göteborg—
Falköping—Nässjö, men det har visat sig, att dermed skulle draga ut på tiden
alltför länge — särdeles som Riksdagen beslutat, att till jernvägsbyggnader för Sta-
tens räkning använda alla tillgängliga medel i och för fortsättandet af arbetena å
nordvestra stambanan.